

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫ «ОРТАЛЫҚ АЗИЯ - АҚШ» САММИТІНЕ ҚАТЫСТЫ

2025 жылғы 07 қараша, Вашингтон қаласы, АҚШ

Қасым-Жомарт Тоқаев Ақ үйде тарихи кездесу ұйымдастырғаны үшін АҚШ Президентіне алғыс айтып, C5+1 форматындағы саммит шын мәнінде Орталық Азия мен Құрама Штаттар арасындағы ынтымақтастықтың жаңа кезеңіне жол ашқанына назар аударды.

Мемлекет басшысы АҚШ Президенті Дональд Трамптың халықаралық саясаттағы рөліне айрықша тоқталып, оны көрнекті мемлекет қайраткері деп бағалады.

– Сіз жүргізіп отырған парасатты және батыл саясатты бүкіл әлем қолдауға лайық деп санаймын. Мен де Сіздің ұстанымдарыңызды қуаттаймын. Сіздің жетекшілігіңізбен Америка алтын дәуірге қадам басты. Біз «Американы қайтадан ұлы елге айналдыру» (Making America Great Again) деп аталатын көреген тұжырымдаманыңды жоғары бағалаймыз. Бұл мақсат «Заң және тәртіп» қағидатына негізделген Әділетті, Қуатты Қазақстан құруды көздейтін ауқымды стратегиямызбен үндеседі. Бітімгер Президент ретінде сегіз айдың ішінде сегіз соғыстын тоқтауына ықпал еттіңіз. Осылайша, Американың халықаралық тұрақтылыққа тірек болған рөлін айтарлықтай күшейте түстіңіз, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Президент Қазақстанның Құрама Штаттармен стратегиялық серіктестікті одан әрі нығайтуға ниетті екенін растады

– Қазақстан мен АҚШ арасындағы сан қырлы ынтымақтастықты дамытуды ұдайы қолдап келесіз. Мен мұны жоғары бағалаймын. Ақ үйде Президент лауазымын атқарған алғашқы кезеңде біздің қарым-қатынасымыз кеңейтілген стратегиялық серіктестік деңгейінде заңнамалық тұрғыдан бекіді. АҚШ – Қазақстанға 100 миллиард доллардан аса қаржы салған ең ірі инвесторымыз, экономикамыздың қозғаушы күші саналады. Соңғы жылдары елдеріміз арасындағы тауар айналымы екі есе өсіп, 5 миллиард доллар межесіне жуықтады. Америкадағы уранға сұраныстың шамамен 25 пайызын қамтамасыз етіп отырмыз. Қазақстанда 600-ден астам америкалық компания бизнес жүргізеді, – деді Мемлекет басшысы.

Қасым-Жомарт Тоқаев сапар аясында екі ел компаниялары жалпы сомасы 17 миллиард доллардан асатын келісімдер жасасқанын айтты.

Жалпы, Қазақстан мен АҚШ-тың энергетика, аса маңызды минералдар, өнеркәсіп, көлік, қаржы, жасанды интеллект, білім секілді негізгі салаларды қамтитын экономикалық әлеуеті жарты триллион доллардан асады.

Президент америкалық компанияларды елімізде инвесторлар үшін жасалған оңтайлы жағдайды пайдалануға шақырды. Тіпті, оларға өзі қолдау көрсетінін жеткізді.

akorda.kz сайтынан

ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДӘУІРІНДЕГІ ЖАСТАРДЫҢ КӨШБАСШЫЛЫҒЫ

Биыл алғаш рет университетімізде ұйымдастырылған «Ғылым мен инновациялар» атты апталық болып өтті. Ашылу салтанатын I курс студенттері мен «Әлеуметтік гуманитарлық және Жаратылыс ғылым пәндері» кафедрасының ұйымдастыруымен «Инновациялық дәуіріндегі жастардың көшбасшылығы» атты дөңгелек үстел ұйымдастырып оныншы қараша күні бастадық.

XXI ғасыр – технология мен ақпарат ғасыры. Бұл дәуірде көшбасшылық тек билік пен атақ емес, ол — жаңашылдық пен идея ұсыну қабілеті. Бүгінгі кездесуде – жастардың инновациялық ойлауын дамыту және қоғамдағы көшбасшы рөлін айқындау.

Мақсатымыз студенттердің ғылыми-зерттеу жұмысын дамыту, инновациялық идеяларды жүзеге асыруға бейімдеу, жас зерттеушілердің ғылыми әлеуетін арттыру. Жастардың инновациялық ойлау қабілетін, көшбасшылық қасиеттерін дамыту; жаңа дәуір талаптарына сай белсенді азаматтық ұстаным қалыптастыру.

Апталықтың ашылу салтанатын, Университет ректоры техника ғылымдарының докторы, профессор Тұрдалиев Әуезхан Тұрдальұлы ашты. I курс студенттеріне ғылым мен ізденістің жолдарына мақсат қоя отырып, білімнің шыңына жете алатындарына, осындай дөңгелек үстел мен конференция, олимпиадалық жарыстарға белсене қатысуының маңыздылығын жеткізді.

ТТ-25к тобының студенті, Ерсайым Әділбек «Еліміздің тағдыры - жастардың қолында» тақырыбымен ортаға ой салды. Ғылыми жетекші техника ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры Қасымбаева Гүлстан Нүсіпбековна. ТС-25к тобының студенті Адилжанқызы Акерке, «Цифрлық дәуірдегі көшбасшылық» тақырыбымен баяндама жасады. Ғылыми жетекшісі аға оқытушы, магистр Ауезбаева Гульнур Талғатовна. «Менеджмент» мамандығының I курс студенті Рустамқызы Адина, «Инновациялар ғасырындағы жастардың көшбасшылығы мен қазақ тілінің маңызы» тақырыбымен өз пікірін ортаға салды. Ғылыми жетекшісі аға оқытушы, магистр Чингисова Құралай Адилжановна. Менеджмент мамандығының I курс студенті, Қалдарбекова Ғазиза «Ұлттық құндылық және заманауи көшбасшы»

тақырыбымен қызықты деректер келтірді. Ғылыми жетекшісі аға оқытушы, магистр Тлегенова Айман Сулейменовна. «Менеджмент» мамандығының I курс студенті Гапонов Эдуард, «Лидерство молодежи в эпоху инноваций», Бакешев Бауржан, экономика мамандығының I курс студенті, «The Role of Youth Leadership in the Age of Innovation» тақырыбын баяндады. Ғылыми жетекшісі аға оқытушы, магистр Чингисова Құралай Адилжановна. Электрэнергетика мамандығының 2 курс студенті Рәтбек Амирхан «Инновациялық идеялар мен жастар стартаптары» тақырыбымен доклад жасады. Ғылыми жетекшісі аға оқытушы, магистр Меркибаева Бакыт Меркибаевна. «Маркетинг» мамандығының I курс студенті, Завалова Татьяна «Эра инноваций, лидерство молодежи» тақырыбын

корғады. Ғылыми жетекшісі аға оқытушы, магистр Баданова Салтанат Жумабаевна. Қуандық Иманғали ИС-25р тобының студенті «Soft Skills және көшбасшының тұлғалық дамуы» ғылыми жетекшісі аға оқытушы, магистр Баязирова Эльмира Алматкерімқызы. Логистика мамандығының I курс студенті, Мұрат Заңғар «Who do we call a leader? What qualities are necessary to be a leader?» ғылыми жетекшісі аға оқытушы, магистр Рахимғазиева Жанар Дәулетқазықызы.

«Инновация – ойдан басталады, ал ойды іске асыратын – көшбасшы». Осы қағиданы негізге ала отырып, қатысушылар өз өміріндегі жаңашыл әрекеттерімен бөлісіп, бұл түрлі шешімдерге алып келерін көрсетті.

Бүгін біз инновация мен көшбасшылықтың өзара байланысын талқыладық. Қорытындылай келе, қазіргі жастар:

1. Инновациялық идея ұсынудан қорықпауы керек;
2. Командада жұмыс істей білу маңызды;
3. Ұлттық рухты сақтап, жаңалыққа ұмтылу қажет.

Көшбасшылық – қызмет емес, жауапкершілік. Ал инновация – сол жауапкершілікті жүзеге асыратын құрал. Барша қатысушыларға белсенділік үшін алғыс білдіреміз. Дөңгелек үстелге университетіміздің проректорлары Роза Ахметқазиевна, Айнұр Қуанышқызы, Ерсайым Құрманбайұлы қатысып, студенттерге түрлі сұрақтар қойып, жұмыстары үшін кеңестерін беріп, сәттілік тіледі.

Қорытынды сөзді «Әлеуметтік гуманитарлық жаратылыс пәндері» кафедрасының, кафедра меңгерушісі, техника ғылымдарының кандидаты, PhD докторы, қауымдастырылған профессоры Акаева Мадина Омарбековна дөңгелек үстелге қатысқан барша студенттер мен олардың ғылыми жетекшілеріне, профессор - оқытушылар құрамына алғыс білдіріп, студенттерді алғыс хаттарымен марапаттады. Университет басшылығы, дөңгелек үстелге қатысқан белсенді студенттерге концертке тегін билет беріп, қуаныш сыйлады. Университет басшылығына алғысымызды білдіреміз. Ары қарай, әр күнге бөлінген, кафедра мүшелері, қызықты тақырыптар бойынша жұмыстарын жалғастырды.

ТЛЕГЕНОВА Айман Сулейменовна,
«ӘГЭЖФП» кафедрасының аға оқытушы, магистр.

ФИЛОСОФИЯ – КОМПАС ДЛЯ УМА И СЕРДЦА

«...мудрость предназначена для каждого, кто пожелает протянуть к ней руку». (Л. Р.Хаббард)

20 ноября отмечается Всемирный день философии (World Philosophy Day), который был провозглашен на 33-й сессии Генеральной конференции ЮНЕСКО в 2005 году и проводится в третий четверг ноября ежегодно. Сегодня

День философии отмечается более чем в 70 странах - членах ЮНЕСКО во всем мире.

Цель этого праздника - привлечь внимание к непреходящей ценности философии для развития человеческой мысли. ЮНЕСКО отмечает, что: «Философия побуждает к интеллектуальному стремлению бросить вызов существующим догмам, преобладающим парадигмам или устоявшимся «истинам», которые мешают людям развивать

собственные интеллектуальные и этические способности, и открывает дорогу свободному поиску и обновлению идей в интересах человечества» (Париж, 19 апреля 2004 г.).

Основная идея учреждения Дня философии заключается в создании общей платформы обсуждения глобальных социокультурных преобразований; приобщении людей к философскому наследию; расширении обычного мышления для новых идей; стимулировании публичных дебатов мыслителей и гражданского общества по поводу вызовов, встающих сегодня перед обществом.

Каждый год Всемирный день философии посвящен новой теме - от свободы и справедливости до человеческого достоинства, науки и этики, технологического будущего и экологических вызовов, побуждающей к размышлению. **Люди всегда пытались разгадать тайны мироздания: строение Вселенной, принципы бытия, роль и место в нем самого человека...** Человеку свойственно интересоваться миром, в котором он живет, и собой как индивидуумом. Насколько человек

преуспел в поиске самого себя, предлагает задуматься Всемирный день философии в 2025 году, который посвящен теме «Постижение смысла жизни». В этот день предлагается поразмышлять о многогранности человеческой природы, месте человека во Вселенной и поиске своего предназначения. Постижение смысла - это путь внутреннего развития, понимания себя и своей роли в мире.

История философии исчисляется почти тремя тысячелетиями – это одна из самых почтенных «по возрасту» дисциплин, преподаваемых в учебных заведениях. Для будущих специалистов в области транспорта и логистики, философское осмысление жизни важно не меньше, чем техническое знание. Ведь, размышления о смысле жизни помогают формировать целостное мировоззрение, осознать цели учёбы и будущей профессии, развивать ответственность и критическое мышление. Существует множество концепций смысла жизни, но все они сводятся к одному – смысл жизни в возможности реализовать себя как личность, найти в себе гармонию. Совершенствуя себя, личность

совершенствует окружающий мир. Так само понятие «жизнь» обретает ценность, т. е. смысл жизни в самой жизни.

Дорогие преподаватели, студенты и все любители мудрости! Поздравляем вас с Всемирным днём философии! Желаем вам вдохновения, глубоких мыслей и веры в силу человеческого разума. Пусть философия будет вашим компасом в мире знаний и дорог жизни!

АУХАДИЕВА Шамишнур Далеловна
кандидат философских наук, доцент кафедры
«Социально-гуманитарных и естественно-научных дисциплин»

ИНВЕСТИРОВАНИЕ В ЭКОНОМИКУ КАЗАХСТАНА - ОСНОВНОЙ ИСТОЧНИК ФИНАНСИРОВАНИЯ МАШИНОСТРОЕНИЯ

Машиностроение, особенно транспортное машиностроение относится к прямому отношению к основным направлениям исследовательской работы Международного транспортного - гуманитарного университета.

В статье рассматриваются результаты анализа инвестиционной обеспеченности отраслей промышленности Республики Казахстан, в частности машиностроения, от состояния и развития которых зависит внедрение новой техники и модернизация экономики страны. В ней дается анализ источников инвестиций, направляемых на развитие промышленности и ее отраслей и в возможностям повышения ее уровня.

В современный период для Казахстана стратегическое значение приобретает проведение целенаправленной государственной политики индустриализации, модернизации и диверсификации экономики страны, а также особый роль играет снижения импортозависимости. Проведенный Форум в г. Астане 11-12 мая 2023 года стал важным событием для отечественных машиностроителей, определившим стратегию развития отраслей машиностроения, условия повышения инвестиционной привлекательности и конкурентоспособности их. На Форуме было подчеркнуто, что отечественное машиностроение является локомотивом, обеспечивающим ее процветание на основе поставки новых видов технических средств, оборудования, машин, приборов и т.д.

Направления и интенсивность структурных преобразований в промышленности республики привели к снижению роли горнодобывающей промышленности, доля которой в общем объеме производства промышленной продукции в 2021 году составила 47,8% против 50,8% в 2017 году. При этом удельный вес продукции обрабатывающей промышленности в указанном году составил 45,5%.

Индустриальное развитие всех сфер народного хозяйства обеспечивается использованием продукции машиностроения, которая состоит из сложных приборов машин и оборудования с помощью которых проводится модернизация и диверсификация экономики. Создавая новые средства производства машиностроение ускоряет осуществление на качественной основе модернизации и диверсификации экономики, ориентируя ее на инновационный рост. Таким образом, машиностроение является приоритетной отраслью экономики страны, развитию которого уделяется сейчас особое внимание.

В настоящее время машиностроение занимает в стране третье место по объемам производства в обрабатывающей промышленности после металлургии и производства продуктов питания. Как показывает мировая практика, машиностроение должно стать одной из ключевых отраслей промышленности, уровень развития которой отражает уровень интенсивности развития экономики страны. В развитых странах мира доля машиностроительного производства составляет в

общем объеме промышленной продукции от 35,2% (Китай) до 53,6% (Германия). В Казахстане доля продукции машиностроения в общем объеме производства промышленной продукции остается пока низкой, в 2020 году она составила 6,8%.

Причина такого медленного роста связана с плохой инвестиционной обеспеченностью этой отрасли. Направляемые на развитие отраслей машиностроения объемы инвестиций недостаточны, чтобы поднять уровень его инвестиционной обеспеченности и на этой основе добиться высоких темпов роста производства продукции машиностроения одновременным улучшением ее качества.

Доля отраслей машиностроения в структуре инвестиции и производимом объеме продукции промышленности остается низкой, имеет меньше 1% по инвестициям. Такой рост направляемой суммы инвестиции на развитие машиностроения не обеспечивает положительную динамику в ежегодном росте объема производства продукции этой отрасли. За 30 с лишним лет независимости Казахстана инвестиции вложены только на сырьевые отрасли. Например в 2021 году в горнодобывающей промышленности и разработка карьеров объем инвестиции в основной капитал составил 57,1%, а добыча сырой нефти и газа соответственно 41,2%. Из-за недостатка инвестиционных вложений на развитие машиностроения техническое состояние и технологический уровень производственных мощностей этой отрасли имеет низкий инновационный потенциал, сдерживающий процесса ускорения индустриализации страны.

В Казахстане для развития машиностроения имеется необходимый ресурсный потенциал, состоящий в основном сырьевой базы, достаточный для организации высокотехнологического производства на действующих машиностроительных предприятиях, а также для создания новых инновационных предприятий, выпускающих модифицированных машин и оборудования, приборов и видов техники нового поколения, чтобы обеспечить переход к индустриальной экономике с совершенной структурой. Использовать эту возможность в полной мере в отраслях машиностроения мешает ряд причин, среди которых кроме низкой инвестиционной обеспеченности этой отрасли, высокая импортная зависимость экономики страны в части машиностроительной продукции.

По данным Министерства индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан в 2020 году импорт всех товаров в стране составил более 35,4 млрд. долларов США, почти половина этой суммы (48,9%) составил импорт продукции машиностроения, или 17,3 млрд. долларов США. В стране общая потребность в продукции машиностроения на 80% удовлетворяется за счет импортной поставки. Казахстан импортирует такие конечные продукты, как автомобили, электроника, электрические машины и

транспортные средства, а также промежуточных товаров, т.е. комплектующих, в части средств производства – станки и оборудование для нефтегазовой отрасли. Импортозависимым отраслям относятся: электрооборудование, автомобилестроение, нефтегазовое и горно-металлургическое машиностроение.

Поэтому важной задачей, стоящей сегодня перед отраслями машиностроения, снизить их зависимость от импорта. Для этого необходимо создать базовые производства для выпуска чугуна и литья, необходимого для машинного оборудования, а также поковок и заготовок, легированной и не легированной стали, пластмассы и изделия из них, чтобы использовать вышеуказанных отраслях машиностроения для производства конечной продукции.

При этом выделенные суммы инвестиции следует преимущественно направлять на увеличение объема производства в тех отраслях машиностроения, где продукция состоит из сложных машин и приборов, необходимых для проведения модернизации и качественной диверсификации экономики, а также на формирование новых отраслей наукоемкого машиностроения, выпускающих наукоемкой продукции, что приведет к расширению научно-технической сферы экономики и развитию научно-технологического базиса самой этой отрасли.

Из-за недостатка инвестиционных вложений на развитие машиностроения техническое состояние и технологический уровень производственных мощностей этой отрасли имеет низкий инновационный потенциал, сдерживающий процесса ускорения индустриализации страны. В настоящее время степень износа основных фондов в промышленности составил 51,8%, коэффициент обновления – 13,8% и коэффициент их выбытия – 1,1%. Поэтому анализ использования инвестиции в основной капитал в промышленности и отраслей машиностроения показывает, что важной задачей предприятий машиностроения является обновление производственно-технологического потенциала, для чего необходимо обновление производственного оборудования, внедрение новых технологий, выпуск инновационной продукции, направлять доминирующую часть ресурсов на проведение этих видов работ.

Таким образом, резюмируя изложенное следует отметить, что из-за недостатка инвестиционных вложений на развитие машиностроения техническое состояние и технологический уровень производственных мощностей этой отрасли имеет низкий инновационный потенциал, сдерживающий процесса ускорения индустриализации страны.

ЗАМАНБЕКОВ Шухабай Заманбекович,
академик МАИИ и АПН Казахстана,
профессор кафедры «Бизнес и управления»

Обмен опытом и внедрение современных технологий железнодорожной отрасли в образовательный процесс

В рамках реализации пункта 18 Дорожной карты по развитию практико-ориентированного обучения Акционерное общество «Национальная компания «Казакстан темір жолы» провела стажировку преподавателей высших учебных заведений на предприятиях АО «НК «КТЖ».

Цель данного мероприятия укрепление практической направленности обучения, а также повышение квалификации преподавателей через знакомство с передовыми производственными технологиями и реальными условиями работы. Мероприятие направлено на обмен опытом и внедрение современных технологий железнодорожной отрасли в образовательный процесс.

В рамках программы преподаватели прошли теоретическое обучение по темам «Организация перевозок и управление движением на железнодорожном транспорте» и «Транспортная логистика и управление цепями поставок», а также приняли участие в ряде практических занятий и экскурсий. В инновационном зале КТЖ состоялась инфосессия на тему «Цифровизация в КТЖ», где преподаватели ознакомились с реализуемыми в компании проектами в сфере автоматизации, цифровых решений и искусственного интеллекта. Также проведены лекции и тренинги, в том числе по теме «Стрессоустойчивость». Преподаватели посетили Центральный музей железнодорожного транспорта,

Региональный центр управления перевозками (РЦУП), ознакомились с работой горючей автоматической централизации (ГАЦ) и поста электрической централизации станции Астана. Ознакомились с презентацией учебного пособия «Информационные и автоматизированные системы» и знакомство с программой Автоматизированная система управления «Энергодиспетчерская тяга» (АСУ ЭДТ).

Преподаватели кафедры «Организация движения, управление на транспорте и логистика» Устемирова Р.С., Жакатаева Н.К. ознакомились с реализуемыми проектами в железнодорожной отрасли, основанными на использовании цифровых технологий, автоматизации и искусственного интеллекта. Полученные знания станут основой подготовки нового поколения железнодорожников.

Стажировка проведена в рамках стратегического партнерства КТЖ с Университетом и направлена на подготовку квалифицированных кадров для современной железной дороги. По завершении программы были вручены сертификаты.

Зав.кафедрой «Организация движения, управление на транспорте и логистика» Устемирова Р.С.

«ИННОВАЦИОНАЛЫҚ КӘСІПКЕРЛІК ЖӘНЕ ЦИФРЛЫҚ ЭКОНОМИКА» АТТЫ ҒЫЛЫМИ КОНФЕРЕНЦИЯДА

11 қараша 2025 жылы «Бизнес және басқару» кафедрасының ұйымдастыруымен өткен «Инновациялық кәсіпкерлік және цифрлық экономика» атты ғылыми конференцияда еліміздің жас зерттеушілері мен жоғары оқу орыны оқытушылары цифрлық трансформация мен қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз ету мәселелерін кеңінен талқылады.

Конференция бағдарламасында түрлі бағыттағы ғылыми баяндамалар ұсынылып, заманауи экономиканың өзекті мәселелері ортаға салынды. Шара барысында цифрлық инфрақұрылымның дамуы, жасанды интеллект пен блокчейн технологияларының экономикалық салаларға әсері, киберқауіпсіздіктің жаңа талаптары, кәсіпкерлікті қолдаудың инновациялық тетіктері туралы пікірлер айтылып, қатысушылар арасында тәжірибе алмасу ұйымдастырылды. Конференция қонақтары ретінде экономистер, бизнес-мамандық студенттері мен ғылыми жетекшілер қатысып, әр баяндамадан кейін сұрақ-жауап сессиясы өткізілді. Сонымен қатар, қатысушыларға практикалық мысалдар ұсынылып, цифрлық экономиканың нақты жағдайлары талқыланды, тәжірибелік сабақтар мен интерактивтік пікірталастар өткізілді. Шара барысында жас зерттеушілердің ғылыми әлеуеті, жаңа идеялары мен ұсыныстары көрермендер алдында таныстырылды.

Осы жиында мен де «Цифрландырылған қаржы нарығы жағдайында халықтың қаржылық сауаттылығын арттыру» тақырыбында баяндама жасап, қазіргі цифрлық ортадағы қауіптер мен мүмкіндіктерге тоқталдым. Баяндама барысында мен цифрлық қаржы құралдарының халық арасында кең таралуы, интернет арқылы жасалатын алаяқтықтың жаңа түрлерінің көбеюі, азаматтардың қаржылық шешім қабылдауда цифрлық сауаттылықтың рөлі, сондай-ақ мемлекеттік бағдарламалардың тиімділігі жөнінде ғылыми талдау жасадым. Сондай-ақ, нақты статистикалық деректер мен зерттеу

нәтижелеріне сүйене отырып, қаржылық қауіпсіздікті арттырудың нақты жолдарын ұсындым. Баяндама соңында қатысушылардан пікірлер мен ұсыныстар қабылданып, тақырып бойынша белсенді талқылау өтті. Сонымен қатар, өзіміздің ғылыми зерттеуіміздің маңыздылығы мен практикалық қолданылуын көрсету үшін бірнеше ұсыныс-пікірлер алынды, бұл тәжірибе менің ғылыми ізденісімді одан әрі дамытуға, цифрлық қаржы саласындағы зерттеулерді практикада қолдануға мүмкіндік берді.

Конференцияға қатысқан студенттер мен олардың ғылыми жетекшілері:

Серикбай Ильяс Танатулы (Кеден ісі, 2 курс) – Ғылыми жетекшісі: Смагулов Аскар Муратович. Ерболұлы Ерасыл (Кеден ісі, 1 курс) – Ғылыми жетекшісі: Бигалиева Шынар Ауқеновна. Закирова Самира (Финансы, 1 курс) – Ғылыми жетекшісі: Баймуханбетов Ахметқазы

Бадауянович. Қайрат Гүлхан Қайратқызы (Менеджмент, 1 курс) – Ғылыми жетекшісі: Бақыт Балдәурен Хасенқызы. Ербол Бекежан (Кеден ісі, 1 курс), Қалдарбекова Ғазиза (Менеджмент, 1 курс) – Ғылыми жетекшісі: Кабылдаева Ләйла Сериковна. Сарсенбай Динара Максұлқызы (Қаржы, 1 курс) – Ғылыми жетекшісі: Абленова Анель Дүйсенбековна. Төлеген Сағынш Ерланқызы (Қаржы, 1 курс) – Ғылыми жетекшісі: Абленова Анель Дүйсенбековна. Муратова Камилла (Экономика, 3 курс) – Ғылыми жетекшісі: Исракова Перизат Аленовна. Кажигали Санжар (Магистрант), Рамазанова Гүлнұр (Магистрант), Кульмагамбетова А.А. (Магистрант) – Ғылыми жетекшісі: Дүйсеннова Р.Ж., Гайдарова В.Р. (Магистрант) – Ғылыми жетекшісі: Дүйсеннова Р.Ж.

Барлық қатысушылар баяндамалардан алған әсерлерін бөлісіп, цифрлық экономика мен қаржылық сауаттылыққа деген қызығушылықтарын білдірді. Олардың белсенділігі конференцияны жемісті әрі қызықты етті, жас зерттеушілердің ғылыми қызығушылығын арттырды. Сондай-ақ, конференция соңында барлық қатысушылар өздерінің белсенді қатысулары үшін сыйлықтармен құттықталды.

Құрметті оқырмандар! 15 қараша Қазақстан үшін ерекше күн, яғни біздің ұлттық валютамыз – теңге күні. 1993 жылы дәл осы күні елімізде өзінің ұлттық валютасы айналымға енгізілген болатын. Сол күннен бастап Қазақстан экономикасының тұрақтылығы мен дамуы үшін теңге маңызды рөл атқарады. Бұл күн – біздің тәуелсіздігіміздің, экономикалық дербестігіміздің символы. Барлық қазақстандықтарды мерекемен құттықтаймыз! Ұлттық валютамыз еліміздің өркендеуі мен азаматтардың әл-ауқатының кепілі болып қала берсін!

Ұлттық валюта күні құтты болсын!
СЕРИКБАЙ Ильяс,
кеден ісі мамандығының 2 курс студенті

БИЗНЕС ЖӘНЕ БАСҚАРУ КАФЕДРАСЫ

Кафедраның жұмыс істеуі мен дамуының мақсаты - университет стратегиясына сәйкес білім беру сапасы саласындағы білім беру процесін жетілдіру, сондай-ақ білікті, бәсекеге қабілетті мамандарға қоғамның және еңбек нарығының қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін кәсіби даярлықты қамтамасыз ету.

Кафедраның негізгі міндеттері оқытудың барлық түрлері мен нысандары бойынша оқу жоспарларында көзделген дәрістерді, практикалық, семинарлық және оқу сабақтарының басқа да түрлерін жоғары теориялық және ғылыми деңгейде өткізу, ғылыми-зерттеу жұмысын ұйымдастыру, оқытудың жаңа, прогрессивті және белсенді нысандарын әзірлеу және игеру болып табылады.

Кафедрамның іргетасы қаланғаннан бастап оқу-әдістемелік, ғылыми-зерттеу және тәрбиелік сипаттағы күрделі міндеттерді тиімді шеше алатын пікірлестер ұжымы қалыптасты.

Кафедраның профессор – оқытушылар құрамы (ПОК) сандық және сапалық құрамға қойылатын талаптарға жауап бере алатын білікті де, білімді оқытушылар құрамы.

Осыған орай ендігі кафедра мүшелерінің басым көпшілігі базалық білімі, ғылыми дәрежесі және ғылыми атағынан басқа практикалық жұмыс тәжірибесіне ие, бұл аталған тәжірибені пәндерді оқыту процесінде пайдалануға және есептік-қаржылық қызмет саласында жоғары білікті мамандарды даярлауға мүмкіндік береді.

Жиырма жылдан астам уақыт бойы экономика және қаржы саласында сапалы мамандарды даярлаудың маңызды факторларының бірі жоғары білікті профессор-оқытушылар құрамының, жетекші ғалымдар мен практиктердің осы жұмысқа қатысуы болды және осы болып қала береді. Кафедраның ғылыми-педагогикалық құрамы 56 оқытушыдан тұрады, олардың ішінде 30 адам ғылыми дәрежеге ие (ғылыми докторы немесе кандидаты).

Ғылыми-зерттеу жұмысы

Кафедра ғылыми-практикалық жұмысын кәсіпорындармен, коммерциялық банктермен, мемлекеттік мекемелермен тығыз байланыста жүргізеді.

Мысалы, Ғылым Академиясының Экономика институты мен «Туран» университеті мекемесінің бір жағынан, екінші жағынан Халықаралық көліктік – гуманитарлық университеті мекемесі арасында 02 қыркүйек 2024 жылы ынтымақтастық және өзара іс – қимыл туралы Меморандум жасалған болатын.

Осы Меморандумның мәні ғылыми зерттеу қызметі саласындағы білім алушылар мен қызметкерлердің мүдделерін ілгерлету мен дәріптеуде өзара қолдау мен белсенді өзара іс қимылдарды қамтамасыз ету, ғылыми жарияланымдар мен әзірлемелер санын ұлғайту, сондай - ақ идеялармен белсенді алмасуды қоса алғанда, зерттеу нәтижелерін практикалық қызметке енгізу мақсатында әріптестік қатынастарды орнату және тараптардың ұзақ мерзімді, тиімді және өзара тиімді ынтымақтастығын дамыту болып табылады. Осы ынтымақтастық кафедралық білім беру бағдарламаларының топтары, ғылыми әлеуетті дамытуға, бірлескен зерттеулер, ғылыми іс шаралар жүргізуге, сондай - ақ тиісті салаларда білім алушылар мен оқытушылардың кәсіби өсуіне жәрдемдесуге баса назар аудару бағытын қамтиды.

Кафедра оқытушылары мен білім алушылары республикалық және халықаралық ғылыми -практикалық конференцияларға белсене қатысады.

Кафедраның ғылыми жұмысының маңызды мақсаты кафедра оқытушыларының ғылыми жұмысының тиімділігін арттыру, студенттердің, магистранттардың дербестігін, шығармашылық

қабілеттерін, кәсіби дағдыларын, ғылыми зерттеулер жүргізу дағдыларын дамыту, оған студенттер мен магистранттарды тарту болып табылады.

Ғылыми-зерттеу жұмысы білім беру процесінің ажырамас бөлігі, зияткерлік әлеуетті нығайтудың маңызды факторы, оқу-әдістемелік қамтамасыз етуді үнемі жаңартып отырудың негізі болып табылады.

"Бизнес және басқару" кафедрасының оқытушылары ғылыми зерттеулерді белсенді жүргізеді, ЖОО, ЖОО аралық және халықаралық конференциялардың жұмысына қатысады, өз макалаларын әртүрлі ғылыми журналдарда, соның ішінде РИНЦ базасымен индекстелген басылымдарда, Web of Science, Scopus халықаралық базаларында және Ресей ЖАК (баспа басылымдарының атауы) ұсынған басылымдарда жариялайды.

Мысалы, 2022 жылы Ресейдегі «Global Sci Call: фонд новых знаний» өткізген конкурсы «Основы экономической теории» атты оқу құралы қатысқан болатын. Конкурста осы жұмысқа сертификат беріліп, ол сандық платформа IPR SMART және E-UNI.RZ. - платформасында жәрия етілген болатын.

Сонымен қатар 2023 жылы Қазақстан Республикасының Ұлттық Ғылым және Инновациялық Академиясы өткізген конкурста, статья «Главные преимущества инвестиций и как с ним пользоваться» жүлделі орынға ие болып, II номерлі «SCIENCE AND EDUCATION: MODERN TIMES» халықаралық ғылым журналына шыққан болатын.

Осы сияқты 2025 жылы Москвада өткен «Современные тенденции развития экономики» атты конкурста да «Влияние российско – украинского конфликта на экономику Казахстана» атты мақала, халықаралық ғылыми журнал «Проблемы науки» № 4 - те жарық көрді.

Осылар сияқты, РИНЦ базасымен индекстелген басылымдарда, Web of Science, Scopus халықаралық базаларында да жарық көрген туындылар жинағы бар.

Кафедраның негізгі басымдығы студенттерді ғылыми қызметке тарту болып табылады. Ең белсенді студенттер оқу процесінен алшақтауды қажет етпейтін әртүрлі зерттеулерді орындау үшін тартылады. Осындай зерттеулердің қорытындысы бойынша кафедра мүшелері студенттерге өз жұмыстарын ғылыми мақала деңгейіне жеткізуге көмектеседі және тақырыптарға сәйкес ғылыми журналда жариялауға материалдар жіберуге көмектеседі.

Студенттердің ғылыми белсенділігін ынталандыру үшін кафедра оларға электрондық кітапханалар мен дереккөз ресурстарына қол жеткізуге көмек көрсетеді, өзекті ғылыми мәселелер бойынша кеңес береді, конференциялар мен дөңгелек үстелдерді ұйымдастыруға және өткізуге тартады.

Кафедрада ғылыми-студенттік үйірмелер ұйымдастырылған, оған «Қаржы», «Есеп және аудит», «Менеджмент», «Экономика», «Кеден ісі» (бакалавриат) 1 - 4 курс студенттері және магистранттары қатысады. Студенттер мен магистранттар халықаралық ғылыми-практикалық конференцияларға белсене қатысады.

Кафедра «Қаржыгерлер күні», «Бухгалтерлер күні» дәстүрлі іс-шараларына ғылыми студенттік конференциялар, семинарлар, дөңгелек үстелдер, олимпиадалар өткізуге белсенді қатысады.

«Бизнес және басқару» кафедрасының профессор - оқытушылар құрамы оқу үрдісінде инновациялық технологияларды қолданады. Сабақтар заманауи технологиялар мен мультимедиялық құрылғыларды қолдану арқылы жоғары деңгейде өткізіледі. Жыл сайын оқытушылар ашық дәрістер мен практикалық сабақтар

өткізеді.

Профессорлық-оқытушылар құрамы үнемі өз біліктілігі мен педагогикалық шеберлігін арттырып отырады. Жыл сайын оқу құралдары, әдістемелік нұсқаулар шығарылады.

Студенттер мен магистранттарды ынталандыру, олардың шығармашылық ойлауын дамыту, оқытушылардың әдістемелік біліктілігін арттыру мақсатында ақпараттық дөріс, проблемалық дөріс, визуализация дөрісі, семинар - пікірталас, семинар - зерттеу, дөңгелек үстел қолданылады.

Оқу үдерісінде рөлдiк ойындар, проблемалық тапсырмалар, шағын топтардағы жұмыс, iскерлік ойын, ситуациялық талдау, «миға шабуыл», «жоба әдiсi» интерактивтi әдiстерi, ұжымдық тренингтер, сұрақ - жауаптар, пікірталастар белсенді қолданылады.

Кафедраның оқу-әдістемелік жұмысы көбінесе еңбек нарығының қажеттіліктерімен анықталады және үнемі жетілдіріліп отырады. Кафедра жұмыс берушілердің қажеттіліктеріне бағдарланған бағдарламаларды әзірлейді, іске асырады және еңбек нарығы конъюнктурасының өзгеруін және негізгі тұтынушылардың білім сапасына қойылатын талаптарын үздіксіз қадағалауға мүмкіндік беретін тетіктер жасайды.

«Бизнес және басқару» кафедрасында оқу - әдістемелік жұмысты ұйымдастыру, білім беру бағдарламалары бойынша үлгілік және оқу бағдарламаларын белгіленген тәртіппен әзірлеуді, жаңартуды және бекітуді, оқу және оқу-әдістемелік құралдарды басып шығаруды жоспарлау мен дайындауды, кафедраның профессор-оқытушылар құрамының педагогикалық шеберлігін арттыруды көздейді.

Оқу-әдістемелік жұмыс барысында кафедра студенттері мен магистранттарының кәсіптік практиканың әртүрлі түрлерінен өту процесін реттеу жүзеге асырылады. Кәсіптік практика - білім алушылардың теориялық оқыту процесінде алған білімдерін бекітуге және тереңдетуге, білім беру бағдарламасы бойынша қажетті дағдыларды және практикалық жұмыс тәжірибесін алуға бағытталған жоғары кәсіптік білім берудің негізгі білім беру бағдарламасының құрамдас бөлігі.

Нарықтық экономика және басқаруды жетілдіру жағдайында ұлттық экономиканың барлық салаларында қаржыны, қаржы институттарын ұйымдастыру мен басқарудың рөлі мен маңызы күшейе түсуде. Әсіресе, бұл мамандық қазіргі экономикалық жағдай кезеңінде өзекті болып отыр, өйткені қаржы ағандарын дұрыс басқару ақша ресурстарының жетіспеушілігін жеңуге және қаржы нарығындағы субъектілердің мінез-құлқына нақты болжам жасауға мүмкіндік береді.

Қаржы, Есеп және аудит, Экономика, Кеде ісі, Менеджмент және Маркетинг білім беру бағдарламалары білім алушыларға әртүрлі деңгейдегі бюджеттерді қалыптастыру және орындау процесі, есеп пен есептілікті жоспарлау тәртібі, кәсіпорындардың ақша ағындарын ұйымдастыру және басқару, кәсіпорындардың бухгалтерлік есебі мен есептілігін жасау туралы кең білім алуға мүмкіндік береді.

Кафедрада тәрбие үдерісін ұйымдастыру әлеуметтік маңызды және қоғамдық дамудың маңызды бағыты болып табылады. Қоғамның қазіргі әлеуметтік-экономикалық дамуы жағдайында жастарды тәрбиелеу адамның рухани және адамгершілік дамуына, оның кәсіби анықтамасы мен өсуіне бағытталған.

БАЙМҰХАНБЕТОВ А.Б.

*«Бизнес және басқару» кафедрасының
қауымдастырылған профессоры (доцент)*

О ФИНАНСАХ В ДЕНЬ ФИНАНСОВ

15 ноября в Казахстане отмечается праздник «День национальной валюты Республики Казахстан», который также признается как профессиональный праздник работников финансовой сферы.

Если говорить кратко и в жанре популярной журналистики, то можно отметить, что финансы представляют собой кровеносную систему экономического блока государства, по аналогии с живым организмом, когда через кровь идет снабжение питательными веществами и обеспечивается здоровье и жизненный потенциал всего организма.

Все указанное прямо характеризует процесс организации финансов и от того насколько грамотно производится управление финансами во многом определяется успех и эффективность всего мероприятия.

Для решения проблемы дефицита и избытка денежных ресурсов формируются институты так называемых финансовых посредников в лице банков, страховщиков, брокеров, различных фондов, бирж и пр., которые призваны способствовать организации соответствующих сделок между держателями денежных знаков и нуждающимися в финансировании субъектами. С другой стороны, в указанном же ключе формируются и специфические рынки, где совершаются эти сделки, а именно фондовый рынок, валютный, рынки драгметаллов, капитала, сырьевых ресурсов и пр.

Качество и потенциал экономического развития и мощи государства во многом определяется именно тем, что, какое количество и где функционирует денежная масса государства. Отсюда и следует, что финансы, а именно вопросы эмиссии (выпуска), распределения и использования денежных средств, выступают одной из фундаментальных основ политического и экономического суверенитета и безопасности государства. Ведь очевидно, что, как говорится, кто платит, тот и заказывает музыку.

Примечательна история становления финансов современного независимого Казахстана.

Как известно, Республика Казахстан обрела независимость в современном его виде в период 1990-1991 годов, после распада СССР.

Одной из наиболее острых проблем такого перехода как раз и выступала финансовая система и организация финансов в условиях новообразованной Республики Казахстан. Ведь в бытность СССР все республики находились в единой рублевой зоне, и вся деятельность по финансовому обеспечению экономики сводилась фактически только к системе использования, в то время, как все остальные вопросы, такие как эмиссия, распределение и другие находились в компетенции центральной власти.

Для решения данной проблемы имелось только два альтернативных варианта, либо мы становимся полноценной частью рублевой зоны со всеми вытекающими последствиями для статуса независимого государства по аналогии с Татарстаном или Башкортостаном, либо мы выходим из рублевой зоны с формированием собственной валютной базы. Практически больше года мы жили в подвешенном состоянии, то есть уже будучи юридически суверенными находились

в «буафорской» рублевой зоне, когда «наши» рубли не признавались рублиями в России и устанавливался совершенно дикий обменный курс между ними, естественно не в нашу пользу.

Таким образом, в далеком 1993 году было принято решение о введении собственной валюты под названием «тенге». Была проведена колоссальная работа по оперативной организации выпуска первой эмиссии, тем более в условиях совершенной секретности, и именно 15 ноября 1993 года тенге был запущен в оборот в Казахстане и начался массовый обмен валют.

Данный период характеризовался очень сложными экономическими условиями, а именно: гиперинфляция, тотальный дефицит, отсутствие эффективных законов, развитого частного капитала, рыночной инфраструктуры, нехватка профессиональных кадров и рыночного опыта и др.

Финансистам того времени буквально на ходу приходилось учиться и осваивать новые инструменты, разрабатывать механизмы и необходимую инфраструктуру, интегрироваться в мировую финансовую систему.

Сейчас казахстанскому бизнесу доступна любая финансовая услуга, доступная в условиях развитых западных стран, настолько продвинутой является современная финансовая система Казахстана.

Причем важно понимать, что историю вершат не абстрактные государства, а конкретные люди, профессионалы и фанаты своего дела. Именно они, молодые и дерзкие финансисты того времени сотворили действительное чудо, превратив финансовую систему Казахстана в одну из самых прогрессивных систем мира. На сегодня казахстанские банки предлагают такие услуги, которые даже во многих развитых странах Запады воспринимаются как фантастика, например, когда человек в течение одной минуты в режиме онлайн, не выходя из дома, офиса может одобрить кредит, получить деньги и оплатить товар или услугу, причем с доставкой на дом!

В основе такого развития финансовой системы также лежит и продвинутая система финансовых регуляторов, в роли которых в условиях Казахстана выступают Национальный банк и Агентство по регулированию и развитию финансового рынка (АРРФР). И если первый служит целям обеспечения стабильности цен и контроля инфляции, то второй больше ориентирован на банковский надзор, защиту интересов участников финансового рынка. Также ключевую роль играет и Министерство финансов, которое ответственно за бюджетную политику и государственные финансы.

Для успешной интеграции финансовой системы Казахстана в мировой рынок был создан Международный финансовый центр Астана (AIFC), где действуют международные стандарты и применяется английское право, которые позволили привлечь на казахстанский рынок десятки международных инвестиционных и технологических компаний.

Одним из больших достижений является и создание 17 ноября 1993 валютной биржи, впоследствии трансформировавшейся в Казахстанскую фондовую биржу (KASE).

Отдельно можно отметить тружеников корпоративных финансов. Простой анализ динамики и профессионального уровня предлагаемых финансовыми организациями услуг показывает, насколько выросла квалификация и компетенции финансовых менеджеров от бизнеса. Хотя был период, когда нас с трудом понимали западные бизнесмены. В частности, это касается вопроса внедрения норм Международных стандартов финансовой отчетности (МСФО) и аудита в практику отечественных предприятий. И только с внедрением указанных стандартов в практику ведения финансового учета и формирования отчетности мы стали разговаривать с зарубежными партнерами на одном, понятном всему миру, финансовом языке.

Важно отметить профессионалов, стоявших у истоков становления и развития отечественных финансов, список которых можно продолжать бесконечно, в то же время хочется особо отметить заслуги таких деятелей, как Сембаев Д., Байсеитов Б., Субханбердин Н., Кошкымбаев С., Марченко Г., Жамишев Б., Татишев Е. и многих других.

В завершение данной статьи хочу подчеркнуть особенности, присущие профессионалу финансисту на сегодня.

Первое и, наверное, самое важное, это аналитический тип мышления, способность не только видеть цифры, показатели, но и понимать их глубинный смысл, причем в увязке с другими показателями и процессами, видеть закономерности, корреляционные связи и соответственно строить на их основе прогнозы и готовить комплексные управленческие решения. Немаловажным моментом также служит багаж специальных знаний по финансам и смежным наукам, таким, как учет, налоги и др. Причем важно знать не только их сущность, но и специфику их использования.

Одним из наиболее существенных компетенций также служит знание основ юриспруденции, компьютерных технологий, финтех-приложений, искусственного интеллекта, блокчейна и пр.

Очень важно для грамотного и сильного финансиста понимание принципов функционирования мировых финансов и рынков и государственных финансов.

Из области личных характеристик можно отметить такие черты, как выдержка, коммуникативность, критическое мышление, смелость и решительность, способность принимать решения и ответственность за их последствия, умение аргументированно отстаивать собственную точку зрения.

В целом нужно признать, что финансы — это живой организм, они подчиняются и служат только тем, кто понимает истинную их сущность.

Жакупов Аскар Нурмуханович,
старший преподаватель кафедры БиУ,
магистр экономических наук,
заслуженный деятель финансовой сферы

ЖАСТАР БІЗДІҢ БОЛАШАҒЫМЫЗ: ИННОВАЦИЯЛАР ҒАСЫРЫНДАҒЫ ЖАСТАРДЫҢ КӨШБАСШЫЛЫҒЫ МЕН ҚАЗАҚ ТІЛІНІҢ МАҢЫЗЫ

Қазіргі ХХІ ғасыр – инновациялар мен технологиялар ғасыры. Әлем күн сайын өзгеріп, жаңа мүмкіндіктер мен сын-тегеуріндер туып жатыр. Осындай заманда жастар – қоғамның ең белсенді әрі креативті бөлігі. Олар жаңа идеялар мен бастамалардың иесі, елдің болашағын қалыптастыратын негізгі күш болып табылады.

Жастар лидерлігі – бұл жастардың өз ортасында бастамашыл болып, өзгелерге бағыт-бағдар беріп, қоғамның дамуына үлес қосуы. Инновациялар дәуірінде лидер болу – тек ұйымдастыру кабинетіне ие болу емес, сонымен қатар жаңа технологияларды меңгеру, сыни және креативті ойлау қабілеттерін дамыту дегенді білдіреді.

Жаһандану мен цифрландыру кезеңінде қазақ тілінің рөлі де ерекше мәнге ие. Қазақ тілі – ұлттың рухани байлығы, мәдениет пен бірліктің негізі. Заманауи жас лидерлер тек технологияны меңгеріп қана қоймай, ана тілін сақтап, оны жаңа форматта дамытуға атсалысуы керек.

Қазақ тілінде заманауи контент, цифрлық өнімдер мен инновациялық жобалар жасау – ұлттық сана мен тілді жаңа деңгейге көтерудің жолы. Қазақ тілінің цифрлық кеңістіктегі дамуы жастардың белсенділігіне тікелей байланысты. Мысалы, элеуметтік желілерде, стартаптар мен медиа жобаларда қазақ тілін қолдану – тілдің өміршеңдігін

арттырады және жаңа буынға үлгі болады.

Нағыз заманауи қазақ жастары – ұлттық болмысын сақтай отырып, жаһандық инновацияларға үлес қосатын тұлғалар.

Жастар лидерінің негізгі қасиеттері:

- Инициатива мен жауапкершілік;
- Шығармашылық және сыни ойлау;
- Цифрлық және тілдік сауаттылық;
- Коммуникабельдік және командалық жұмыс;
- Ұлттық мәдениет пен тілді құрметтеу.

Инновациялар дәуірінде жастар – ел дамуының басты қозғаушы күші. Ал қазақ тілі – сол дамудың рухани тірегі.

Жаңа буын лидерлері өз саласында жетістікке жетіп қана қоймай, ұлттық тілді қолдау арқылы ел бірлігін нығайтады және мәдени құндылықтарды сақтауға ықпал етеді.

Сондықтан әрбір жас – өз ісінде жаңашыл болумен қатар, қазақ тілінің қадірін арттырып, оны инновациялармен ұштастыруға ұмтылуы қажет.

РУСТАМҚЫЗЫ АДИНА,
Менеджмент, 1 курс

Сегодня я хочу рассказать о том, как молодежь становится ключевой движущей силой инноваций.

Мы живем в эпоху стремительных изменений — искусственного интеллекта, цифровых технологий и устойчивого развития. В этих условиях именно молодежь демонстрирует новые формы лидерства, основанные на креативности, цифровом мышлении и социальной ответственности. Традиционное лидерство раньше ассоциировалось с властью и контролем. Но сегодня лидерство — это влияние через идеи, сотрудничество и инновации.

- Современный лидер:
- Вдохновляет, а не приказывает
  - Учит, а не контролирует
  - Объединяет людей разных культур и поколений

Умеет использовать технологии для достижения целей

Пример:
Илон Маск, Марк Цукерберг, Грета Тунберг — лидеры, которые используют инновации и идеи для влияния на общество. Лидерство не рождается само — его нужно развивать через образование, практику и поддержку инициатив.

Способы развития молодежного лидерства:

- Участие в международных конференциях, конкурсах и хакатонах
- Менторские программы и тренинги по лидерству
- Создание стартапов и проектных команд
- Волонтерская и общественная деятельность
- Развитие предпринимательского мышления

Пример:

В Казахстане действует программа “Zhas Project”, которая поддерживает молодежные социальные инициативы. Казахстан активно развивает экосистему для молодых лидеров и инноваторов. Примеры: Astana Hub — крупнейший IT-инкубатор Центральной Азии, где работают молодые стартаперы. TechnoWomen Kazakhstan — сообщество, развивающее женское IT-лидерство. Молодежные инициативы в сфере «зеленой» энергетики, экотуризма, агротехнологий. Всё это показывает, что молодежь Казахстана не просто следит за инновациями — она их создает.

Лидерство молодежи — это не просто тренд, это будущее инновационного общества.

Молодые лидеры объединяют технологии, социальную ответственность и энергию перемен.

В их руках — возможность построить устойчивый, цифровой и инклюзивный мир. Главная идея:

Быть лидером в эпоху инноваций — значит не ждать перемен, а создавать их.

ГАПОНОВ ЭДУАРД,
1 курс, Менеджмент

We live in a time of incredible technological growth and constant change. Innovation is shaping every aspect of our lives — from education and science to business and communication.

In this fast-moving world, young people play a vital role. They are full of energy, open to new ideas, and not afraid to take bold steps to turn their dreams into reality.

Being a young leader today means more than just managing others. It's about taking initiative, being responsible, and inspiring people around you. A true

Youth Leadership in the Era of Innovation

leader is someone who can think creatively, adapt to new challenges, and use modern technologies to create positive change.

To succeed in this era of innovation, young people need to develop important skills such as:

- creative and critical thinking,
- flexibility and a love for learning,
- teamwork and strong communication,
- confidence and a sense of responsibility.

Today, we see young leaders everywhere — in

science, business, education, ecology, and social projects. They launch startups, create digital platforms, lead volunteer teams, and promote environmental ideas.

This shows that leadership isn't about control or authority — it's about inspiring others and making a real difference in the world.

Innovation gives young people countless opportunities. Anyone who is passionate, responsible, and ready to act can become a leader and

use technology to make life better for others.

Youth leadership today isn't just about personal success. It's about being ready to learn, to act, and to grow together with the world.

The future belongs to those who are not afraid of change — those who unite people around common goals and use innovation to create something meaningful.

Young leaders are shaping the world of tomorrow — and they're doing it today.

БАЕКЕШОВ Бауыржан, *Экономика, 1 курс*

Участие обучающихся по образовательной программе «Логистика» в XII Молодёжном форуме транспортников «Kazlogistics»

21–22 октября 2025 года в г. Алматы состоялся XII Молодёжный форум транспортников «KAZLOGISTICS», организованный Союзом транспортников Казахстана «KAZLOGISTICS» на тему: «Современные мультимодальные перевозки в условиях глобальных изменений».

Обучающиеся по образовательной программе «Логистика» приняли активное участие в мероприятии, которое стало уникальной платформой для обмена знаниями, практическим опытом и профессиональными идеями между студентами, преподавателями и представителями транспортной отрасли.

Программа форума включала два насыщенных дня. В первый день были проведены спортивные соревнования в рамках традиционной спартакиады. Основной целью мероприятия стало укрепление здоровья, пропаганда здорового образа жизни и развитие дружественных связей между студентами транспортных вузов страны.

Во второй день состоялось официальное открытие форума и проведение интерактивных деловых раундов, включая:

- Раунд «Симуляция», в рамках которого командам участников предоставлялась карта и сценарий форс-мажорной логистической ситуации — от поломки транспорта до забастовки в порту. Задача заключалась в разработке антикризисной стратегии, распределении ролей и оперативном восстановлении логистической цепочки с минимальными потерями. Основная цель — в ограниченное время спланировать наиболее эффективный мультимодальный маршрут с учётом затрат и времени.

- Конкурс капитанов — проверка лидерских качеств и способности к принятию решений в условиях неопределённости.

- Конкурс наставников — участие преподавателей и кураторов в интеллектуальных и творческих заданиях, направленных на передачу опыта и поддержку команд.

Участие в форуме позволило студентам применить теоретические знания на практике, развить навыки командной работы, стратегического мышления и оперативного принятия решений, что особенно ценно в условиях глобальных изменений в логистике и транспортной системе.

Зав.кафедрой «Организация движения, управление на транспорте и логистика» Устемирова Р.С.

Реализации практико-ориентированного подхода к обучению

В рамках реализации практико-ориентированного подхода к обучению, студенты образовательной программы – «Логистика». «Организация перевозок, движения и эксплуатация транспорта» посетили предприятие «Samal water» — одного из ведущих производителей питьевой бутилированной воды в регионе.

Целью визита было знакомство с организацией логистических процессов на современном предприятии, включая полный цикл — от поступления сырья до реализации готовой продукции.

В рамках экскурсии студенты ознакомились с:

- Технологическим процессом производства воды, включающим этапы фильтрации, минерализации, розлива и герметичной упаковки;
- Системой складирования;
- Процессами упаковки, маркировки и подготовки продукции к отгрузке;
- Организацией транспортной логистики, выбора видов транспорта и схем распределения готовой;
- Механизмами контроля качества и соблюдения санитарно-гигиенических норм;
- Цепочками поставок, включая взаимодействие с поставщиками тары, упаковки, логистическими операторами и дистрибьюторами.

Практическая значимость визита:

- Студенты получили возможность сопоставить теоретические знания с реальной практикой, увидеть применение принципов логистики, транспортной оптимизации и складского учета;
- Усвоили важность согласованной работы всех логистических звеньев — снабжения, хранения, производства и дистрибуции;

- Ознакомились с программным обеспечением, применяемым на предприятии для управления логистикой и учетом товарных потоков.

Экскурсия способствовала формированию у обучающихся целостного представления о логистических процессах на производственном предприятии, повысила мотивацию к дальнейшему изучению дисциплин профессионального блока и стала эффективным инструментом подготовки студентов к будущей профессиональной деятельности.

Подобные мероприятия являются важной частью образовательного процесса, позволяя будущим логистам вовлекаться в профессиональную среду, анализировать реальные кейсы и понимать роль логистики в устойчивом развитии бизнеса.

УСТЕМИРОВА Райгул Сериковна, Заведующая кафедрой «ОДУТЛ»